

ГОСТРА НИРКОВА НЕДОСТАТНІСТЬ У СОБАК, ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ПАНКРЕАТИТ

*А. Г. Міластная, кандидат ветеринарних наук, докторант**
В. Б. Духницький, доктор ветеринарних наук, професор
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
milastnaia@mail.ru

У статті висвітлено дослідження функціонального стану нирок у собак за гострого панкреатиту. Встановлено строки ураження нирок за даної патології. Досліджено поширеність ниркової недостатності у собак, хворих на гострий панкреатит з метою оцінки найголовніших чинників для розроблення заходів профілактики і попередження розвитку ускладнень та смертності. Отримані дані свідчать, що основним напрямом консервативної терапії токсичної фази гострого панкреатиту є боротьба із ендогенною інтоксикацією і функціональною недостатністю внутрішніх органів, провідним з яких є порушення функції нирок.

Ключові слова: *гострий панкреатит, ниркова недостатність, собаки*

В структурі гострої патології органів черевної порожнини у собак гострий панкреатит вийшов на перше місце за частотою, випереджаючи за темпами росту захворюваності на інші нозологічні форми [2–4]. При цьому питома вага собак, хворих на гострий панкреатит складає 10–25 %, а за окремими даними сягає 40 % [1]. Літературні джерела останніх років достатньо і повно висвітлюють етіологічні чинники, що призводять до розвитку гострого панкреатиту у собак, однак, патогенетичні механізми розвитку захворювання вивчені недостатньо. Одним із недостатньо вивчених залишається питання комбінованої патології, що виникає внаслідок ураження різних органів і систем. Тому розробка нових схем лікування собак, хворих на гострий панкреатит, не може не базуватись на вивченні цього аспекту хвороби.

Наслідки гострого панкреатиту собак, здебільшого, залежать від характеру і розповсюдженості патологічних змін у підшлунковій залозі. Однак, несприятливим фактором також є розвиток різноманітних ускладнень з боку різних органів та систем. Ускладнення гострого панкреатиту можуть варіювати за ступенем важкості від легкої до некомпенсованої форми.

Літературні джерела гуманної медицини свідчать, що за гострого панкреатиту ураження нирок спостерігається у 12–17,5 % випадків [2–4], а на основі клінічних і лабораторних ознак порушення функції нирок, у хво-

* Науковий консультант – доктор ветеринарних наук, професор В. Б. Духницький

© А. Г. Міластная, В. Б. Духницький, 2015

рих на гострий панкреатит, описано так званий панкреаторенальний синдром [1]. У якості основних причин ураження нирок за гострого панкреатиту визнають ряд факторів: зменшення кровопостачання нирок, що пов'язане із артеріальною гіпотонією і гіповолемією; токсичну дію на ниркову паренхіму циркулюючих панкреатичних ферментів і продуктів розпаду тканинних білків [6, 7], а також токсико-інфекційне ураження нирок.

Мета досліджень. Вивчення поширеності ниркової недостатності у собак, хворих на гострий панкреатит, з метою оцінки найголовніших чинників для розроблення заходів профілактики і попередження розвитку ускладнень та смертності.

Матеріал і методика досліджень. Проаналізовано історії хвороби 200 собак, хворих на гострий панкреатит, що надійшли у клініку ветеринарної медицини м. Києва у період з липня 2014 по квітень 2015 р. Собаки були різних порід, віком від 4 місяців до 16 років, із яких 74 тварини (37 %) – віком до 3 років, 94 тварини (47 %) – від 4 до 10 років, 32 тварини (16 %) – старше 10 років. Всі тварини були комплексно обстежені із застосуванням клінічних, біохімічних та ультрасонографічних методів дослідження.

Результати досліджень. Ретроспективним аналізом клінічних і лабораторних досліджень встановлено системне ускладнення, що супроводжувалось патологією нирок. У 100 тварин (50 %) виявлено ознаки ниркової недостатності різних ступенів (класифікація за IRIS). Ниркову недостатність I ступеня виявлено у дев'яти собак (4,5 %), хворих на гострий панкреатит, II ступеня – у 44 тварин (22 %), III ступеня – 38 тварин (19 %), IV ступеня – у дев'яти тварин (4,5 %).

Окрім того, у 82 % собак із порушенням функції нирок було виявлено зміни складу сечі – альбумінурія, гематурія, циліндрурія, зниження питомої ваги сечі.

Функціональна недостатність нирок у тварин, хворих на гострий панкреатит, починає проявлятися з 3–7 доби захворювання і є основною причиною важкого стану та загибелі у 1-й тиждень захворювання. За нашими даними на цей період припадає 26 % всіх летальних наслідків гострого панкреатиту. Основними причинами загибелі у цей період є ниркова/печінково-ниркова недостатність (72 %) і плевролегеневі ускладнення (28 %).

Висновки

1. В результаті масивного потрапляння у кровоносну систему активованих панкреатичних і лізосомальних ферментів, біологічно активних речовин, токсичних продуктів розпаду підшлункової залози нирки виступають основним органом-мішенню для панкреатогенної токсемії.

2. У собак, хворих на гострий панкреатит, прогностично важливим є ступінь розвитку змін в інших органах і системах, що залучені до патологічного процесу. Переважно це стосується ниркової недостатності, меншою мірою печінкової та легеневої недостатності.

3. Основним напрямом консервативної терапії токсичної фази гострого панкреатиту є боротьба із ендогенною інтоксикацією і функціональною недостатністю внутрішніх органів, провідним з яких є порушення функції нирок.

Список літератури

1. Нестеренко С. П. Оценка полиорганной недостаточности при остром панкреатите [Текст] / С. П. Нестеренко // Молодой ученый. – 2014. – №19. – С. 112–115.
2. Lankisch P. G., Buchler V., Mossner J., Muller-Lissner S. A primer of pancreatitis / P. G. Lankisch, V. Buchler, J. Mossner, S. Muller-Lissner // Springer. – 1997. – P. 68.
3. DiMagno E. P. Patterns of human exocrine pancreatic secretion and fate of human pancreatic enzymes during aboral transit. In Lankisch (Ed.) Pancreatic enzymes in health and disease / E. P. DiMagno // Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg. – 1991. – pp. 1–10.
4. Sommer H., Kasper H. Effect of long-term administration of dietary fiber on the exocrine pancreas in the rat. \ H. Sommer, H. Kasper // Hepatogastroenterology. – 1984. – 31(4). – 176-9.
5. DiMagno E. P. Future aspects of enzyme replacement therapy. In Lankisch (Ed.) Pancreatic enzymes in health and disease / E. P. DiMagno // Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg. – 1991. – pp. 209–14.
6. Diseases of the gut and pancreas / J. J. Misiewicz, R. E. Pounder // Venables CW eds., Blackwell scientific publication. – 1994. – vol. 1.
7. Roberts I. M. Enzyme therapy for malabsorption in exocrine pancreatic insufficiency / I. M. Roberts // Pancreas. – 1989. – 4. – pp. 496–503.

ОСТРАЯ ПОЧЕЧНАЯ НЕДОСТАТОЧНОСТЬ У СОБАК, БОЛЬНЫХ ОСТРЫМ ПАНКРЕАТИТОМ

А. Г. Миластная, В. Б. Духницкий

В статье отображены исследования функционального состояния почек у собак с острым панкреатитом. Установлены сроки поражения почек при данной патологии. Исследована распространенность почечной недостаточности у собак с острым панкреатитом с целью оценки главных факторов для разработки профилактических мероприятий и предупреждения развития осложнений и смертности. Выявлено, что у собак, больных острым панкреатитом, прогностически важной является степень развития изменения в других органах и системах, которые вовлечены в патологический процесс. Главным образом это касается почечной недостаточности, в меньшей степени – печеночной и дыхательной недостаточности.

Полученные данные свидетельствуют, что основным направлением консервативной терапии токсической фазы острого панкреатита является борьба с эндогенной интоксикацией и функциональной недостаточностью внутренних органов.

Ключевые слова: острый панкреатит, почечная недостаточность, собаки

ACUTE KIDNEY INJURY FOLLOWING CANINE ACUTE PANCREATITIS

A. MILASTNAIA, V. DUKHNICKY

In the article researches of the functional state of kidney are represented for dogs with acute pancreatitis. The terms of defeat of kidney are set at this pathology. Prevalence of kidney insufficiency is investigational for dogs with acute pancreatitis with purpose of estimation of main factors for development of prophylactic measures and warning of development of complications and death rate. Findings testify that basic direction conservative therapy of toxic phase of acute pancreatitis is a fight against endogenous intoxication and functional insufficiency of internal organs.

Key words: acute pancreatitis, kidney insufficiency, dogs

УДК: 619:614.31:615.36:636.028

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАЛИШКОВОЇ КІЛЬКОСТІ ДАНОФЛОКСАЦИНУ В ОРГАНАХ І М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ БІЛИХ ЛАБОРАТОРНИХ МИШЕЙ

*К. Ю. Палишнюк, аспірант**

*С. А. Ткачук, доктор ветеринарних наук, професор
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
palyshniuk@gmail.com*

Методом рідинної хроматомаспектрометрії визначили залишкові кількості діючої речовини данофлораксацину у м'язовій тканині, печінці, нирках та легенях білих лабораторних мишей після перорального задавання препарату у дозі 5 мг/кг за діючою речовиною.

Ключові слова: залишкові кількості данофлораксацину, білі лабораторні миші, Данофлоракс-50

Птахівництво в Україні є високоприбутковою ланкою сільськогосподарського сектору. Вихід м'ясної продукції у птахівництві складає в 3–4 рази більше прибутку, ніж в інших галузях тваринництва, відповідно вартість продуктів забою птиці нижча, а коефіцієнт прибутку вищий. Нині м'ясна продукція від сільськогосподарської птиці є найпопулярнішим продуктом у сфері м'ясного сектору сільського господарства в світі. Оскільки прибуток у галузі виробництва продуктів забою та продуктів життєдіяльності птиці найбільший, розвиток цієї галузі тваринництва інтенсивніший у сфері новітніх технологій і менеджменту [4].

* Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор С. А. Ткачук

© К. Ю. Палишнюк, С. А. Ткачук, 2015